

Current Status and Programs of Vegetable and Potato Seeds: Horticulture Center, Phaplu, Solukhumbu

कोशी प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय

बागवानी केन्द्र, फाप्लु, सोलु

दुर्गा बहादुर तिरुवा
कृषि प्रसार अधिकृत
कृषि ज्ञान केन्द्र, सोलुखुम्बु

फार्मको विगत ३ वर्षको फलफूल बिरुवा उत्पादन

क्र.सं.	फलफूल बिरुवा	आ.व.२०७८/७९	आ.व.२०७९/८०	आ.व.२०८०/८१
१.	किवि: हेवार्ड रेड किवि गोल्डेन भाले	३२८७	२६१५ २५	५२२९ २४२ १६० ८९७
२.	स्याउ	७३६	२५४०	२५५५
३.	नास्याली	५१३	१२५०	८५५
४.	आरु	९३८	१४०	२५०५
५.	फूल आरु	०	०	१००
६.	आरुबखडा	३३०	३९५	०
७.	खुपीनी	०	२८	०
८.	ओखर	३८१	०	०
	जम्मा	६,१८५	६,९९३	१२,५४३

विगत ३ वर्षको तरकारी तथा फलफूल बिक्री वितरण

क्र.सं.	विवरण	आ.व.२०७८/७९	आ.व.२०७९/८०	आ.व.२०८०/८१
१	तरकारी	५,०१९ के.जी.	७,०११ के.जी.	६,५६८ के.जी.
२	फलफूल	३,२६७ के.जी.	२,०९४.२ के.जी.	५,५९५ के.जी.
३	तरकारी बेर्ना	१८,२१७ बटा	२९,४२३ बटा	२०,९८१ बटा
४	फलफूल बिरुवा	६,१८० बटा	६,९९८ बटा	५,६०१ बटा
५	रायो र मूलाको बीउ	३५ के.जी.	७६ के.जी.	१९.८ के.जी.
	जम्मा राजस्व प्राप्त	रु १५,७३,४००/-	रु १४,११,९९०/-	रु १३,३५,५८०/-

तरकारी बीउबालीहरूको उत्पादन तथा बिक्री वितरण

तरकारी बालीहरू	उत्पादन तथा बिक्री	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
मालु (मोटारु, नान्बेली, खुम्बुले)	उत्पादन (के.जी.) बिक्री (के.जी.)				७२००	६८००
मूला (मान्टे)	उत्पादन (के.जी.) बिक्री (के.जी.)				३१	१७
रायो खुम्ल चोडा पात	उत्पादन (के.जी.) बिक्री (के.जी.)				२७	२३
					१५	१९

फार्मले भोग्नु परेका समस्या तथा चुनौती

- दरबन्दी अनुसारको कर्मचारी नहुँदा लक्ष्य अनुसारको कार्य गर्न नसकिएको।
- कृषि ज्ञान केन्द्र अन्तर्गत मर्ज भएको हुँदा कर्मचारी अभावको साथै कार्यक्रम संचालनमा पनि सहज नभएको।
- पर्याप्त बजेटको अभाव।
- कर्मचारी व्यवस्थापनमा समस्या।
- कृषकहरूसँग प्रविधि विस्तारको रूपमा जोडिन नसकिएको।

सुझाव/भावी कार्य दिशा

- फलफूलका बिरुवा र तरकारीका बीउको उत्पादन बृहत रूपमा वृद्धि गर्ने।
- हिउँदे फलफूल र तरकारी बीउको लागि स्रोत केन्द्रको रूपमा स्थापना गर्ने।
- प्रविधि प्रसारको मुख्य थलोको रूपमा विकास गर्ने (Resource Center Strengthen)
- फलफूल प्रशोधन प्रविधि विस्तार गर्न काष्ठफल परियोजनाको सहयोगमा किविको ब्रान्डी बनाउने।
- बागवानीजन्य उपजहरूको भण्डारणको उपयुक्त प्रविधि विकास गर्ने।
- विभिन्न जातको फलफूलको जर्मप्लाजमा संरक्षण गर्ने।
- प्राविधिकको क्षमता अभिवृद्धिको लागि तालिम तथा भ्रमणमा सहभागिता हुनुपर्ने।